

Sygn. akt II CSK 204/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie R. N. i W. N.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 27 października 2015 r., sygn. akt VII Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawcy
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik uczestników R. N. i W. N. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 października 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne zostało sprowadzone do pytania, „czy podjęcie przez przedsiębiorcę przesyłowego z właścicielami nieruchomości, na której posadowione są należące do niego urządzenia pisemnych negocjacji w sprawie ustanowienia służebności przesyłu skutkuje przerwaniem biegu terminu zasiedzenia na takiej służebności w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. w zw. z art. 175 k.c.?”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy, dotychczas niewyjaśniony i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych

podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Zagadnienie prawne powinno być precyzyjnie sformułowane ze wskazaniem argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Nie stanowi zagadnienia prawnego twierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym w skardze zakresie, skoro pełnomocnik uczestników nie przedstawił argumentów, które świadczyłyby o możliwości przyjęcia ocen odmiennych (rozbieżnych) od tej, którą przyjął Sąd drugiej instancji. Wywód zawarty w skardze stanowił w istocie pozór występowania w sprawie zagadnienia prawnego.

Uzasadniając potrzebę wykładni przepisów prawa pełnomocnik uczestników wskazał, że istnieje potrzeba wykładni art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. „wywołujących rozbieżność w orzecnictwie sądów w zakresie przyjmowania, że posiadanie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu można w niniejszej sprawie liczyć od 6 grudnia 1990 r. (jak w niniejszej sprawie) lub od 9 lipca 1993 r., czyli od daty wydania zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, mocą którego doszło do podziału Zakładów Energetycznych na jednoosobową spółkę Skarbu Państwa – P. S.A. w W. oraz spółkę Z. S.A. (tak SN w wyroku V CSK 106/14).

Odnosząc się do tak sformułowanych wątpliwości interpretacyjnych podnieść należy, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (zob. np. postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; postanowienie SN z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.).

Tych wymagań autor skargi kasacyjnej nie spełnił. Twierdzenie o potrzebie dokonania wykładni art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. nie zostało poparte argumentacją, która uzasadniałaby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pełnomocnik uczestników ograniczył się do wskazania dwóch orzeczeń Sądu Najwyższego, ale nie wykazał, że różnice w określeniu daty początkowej posiadania służebności wynikają z odmiennej wykładni przepisów prawa, a nie z odmiennej oceny okoliczności faktycznych ustalonych w przywołanych sprawach. Autor skargi nie przedstawił zatem argumentów, które mogłyby świadczyć o normatywnym źródle rozbieżności oraz nie przedstawił własnego stanowiska. Sformułowane w ten sposób uzasadnienie wniosku nie pozwalało zatem na przyjęcie, że spełnione zostały publicznoprawne przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W ocenie pełnomocnika uczestników skarga jest nadto oczywiście uzasadniona z uwagi na „brak wykazania przez wnioskodawcę przesłanek uprawniających do stwierdzenia nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie”.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Tych wymagań pełnomocnik uczestników nie spełnił, nie wykazał bowiem w odrębnym wywodzie prawnym oczywistości naruszenia, tj. kwalifikowanego charakteru zarzucanych sądowi uchybień. Ta część uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w istocie stanowiła powielenie uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 5 pkt 3 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

aj